

Два необична догађаја су обележила прошлу седмицу на стадиону Вембли у Лондону: фудбалска утакмица између Енглеске и Француске, на којој је већина навијача Енглеске носила боје француске заставе, и политички скуп на ком је више од 60.000 Сика и Индуса свих политичких убеђења, укључујући породице с малом децом, дошло да чује једног политичара. Не британског, већ премијера Индије Нарендру Модиа. То је био скуп британских Индијаца, најуспешније имигрантске групе у скорој историји Уједињеног Краљевства.

Њихова изузетна прича је лекција Европи обузетој страхом од имигранта и кривицом због историје. У Британији је око два милиона Индијаца, 26 одсто њихових студената иде на врхунске универзитете (Британаца само 15 одсто) и све више их је на медицини. Британски Индијци чине једва два одсто популације, а 12 одсто лекара. Остали са Потконтинента (са истом колонијалном историјом) по образовним и економским резултатима далеко заостају иза Индуса и Сика и углавном су у самонаметнутој економској и друштвеној изолацији.

Од шездесетих година либерална политичка класа у УК охрабривала је досељенике да сачувају различитости, да траже посебне школе и посебан начин живота ако то желе, све у име изградње мултикултурног друштва. Резултат је била маргинализована и веома изолована муслиманска заједница: ипак, свако ко би оспорио тај „идеал” био би одбачен као расиста од оних који заснивају своју филозофију на кривици. Кривици због ропства, због британског колонијализма, Pax Britannica.

Не спорим да ми у Британији треба да осећамо кривицу због овога и да Французи треба

да осећају кривицу због ужасног рата у Алжиру и других неуспеха и бруталности у француској колонијалној прошлости. Слажем се да Британци и Французи имају одговорност за последице свој деловања на Блиском истоку и у 19. и у 20. веку.

У кривичном праву, олакшавајући фактор је свака околност која умањује озбиљност или кажњивост кривичног дела. Али не слажем се да треба да прихватимо аргументе потомака генерације људи који су трпели колонијалну неправду да је историја олакшавајућа околност за оне који чине страшне ствари у име ислама данас.

Има нечег погрешног у култури која је опседнутија тиме да сачува различитости него одговорностима које долазе са слободом

Прошлог понедељка Дејвид Камерон је рекао да „није довољно добро само рећи да је ислам религија мира и онда порицати сваку везу између ислама и екстремиста.” Потом је амерички државни секретар Џон Кери у Паризу рекао: „Нешто друго се десило са Шарли ебдоом, мислим да то свако осећа. Ту је постојао посебан фокус, можда чак и легитимност – резон с којим свако може да каже ОК, стварно су љути”.

Камерон је говорио да предности наше цивилизације имају цену коју сваки грађанин мора да плати у облику лојалности и дужности. Кери је натукнуо да историјске патње одређене групе и њен гнев према западном друштву понекад могу чак да оправдају насиље. Напади у Паризу „немају ништа са исламом”, већ су само „злочин”, али је хтео да каже да би имали некакав легитимитет да су имали везе са исламом.

Керијево становиште јесте да је цивилизација универзални концепт и да ранији промашаји могу да оправдају каснију потребу за осветом. Он осећа кривицу због прошлих дела. На крају крајева, људска права морају да се поштују увек и за сваког, без обзира на околности.

Камерон је говорио да се цивилизација различито развија у различитим временима и да је поносан на своју историју и слободе и права проистекле из те историје. Та права се стичу држављанством. Зато, ако неко злоупотребљава држављанство, биће кажњен без икаквих олакшавајућих околности. Ништа вредно не може да опстане ако се не брани, а има нечег погрешног у култури која је опседнутија тиме да сачува различитости него

одговорностима које долазе са слободом.

Ове две изјаве оличавају суштински различита уверења о нашој цивилизацији. Ако Керијево становиште победи, цивилизација ће да изгуби. Иако морамо да будемо свесни прошлости и да признамо ружне делове своје историје, не смемо да дозволимо да због осећаја кривице опростимо неопростиво и одбранимо неодбрањиво. Не заслужују милост они који су брутално убили невине на Синају, у Бејруту, у Малију и Паризу, они који настављају средњовековно крвништво у Сирији у име вере.

(Политика)